

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
AUDITO KOMITETAS**

**SPRENDIMAS
DĖL PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS SISTEMOS EFEKTYVINIMO**

2021 m. gegužės 5 d. Nr. 141-S-2

Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetas,

vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 59¹ straipsniu;

įvertinęs Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2021 m. kovo 22 d. valstybinio audito ataskaitoje Nr. VAE-2 „Priešgaisrinių pajėgų veikla mažinant gaisrų skaičių ir jų padarytus nuostolius“ (toliau – Valstybinio audito ataskaita) nustatytas problemas ir jų mastą;

konstatuodamas, kad esamos priešgaisrinės apsaugos sistemos organizavimas ir funkcionavimas šalies mastu neužtikrina tinkamos ugniagesių parengties, reagavimo, aprūpinimo, priešgaisrinės apsaugos priežiūros ir prevencijos, o 2019 metais Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai atlikus valstybinės priešgaisrinės apsaugos funkcijų peržiūrą, sprendimai dėl priešgaisrinės apsaugos sistemos funkcijų efektyvinimo nepriimti iki šiol;

atkreipdamas dėmesį į Valstybinio audito ataskaitoje konstatuotus Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas) veiklos trūkumus ir į sisteminius skundus dėl šios institucijos veiklos neefektyvumo;

pabrėždamas, kad veiksmingas gaisrų prevencijos mechanizmas yra būtinoji patikimos priešgaisrinės apsaugos prielaida;

akcentuodamas, kad ugniagesių aprūpinimas technika ir asmens apsaugos priemonėmis neatitinka minimalių reikalavimų tiek valstybės mastu, tiek savivaldybių priešgaisrinėse gelbėjimo tarnybose, o Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2020 metais pateiktoje korupcijos rizikos analizėje Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento viešųjų pirkimų organizavimo, vykdymo ir kontrolės veiklos srityse nustatyta, kad nėra užtikrinami skaidrūs ir efektyvūs institucijos vykdomi viešieji pirkimai ir jų kontrolė;

pažymėdamas, kad, Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pateiktais duomenimis, nuo 2016 m. balandžio 25 d. iš 24,4 mln. Eur Europos Sąjungos paramos lėšų, skirtų priešgaisrinių

gelbėjimo pajėgų aprūpinimui stiprinti, įsisavinta tik 3,7 mln. Eur ir stebima rizika tinkamai ir laiku nepanaudoti skiriamų lėšų;

siekdamas, kad pereinamuoju laikotarpiu, iki 2027 m. gruodžio 31 d., kol bus įgyvendintos Valstybinio audito ataskaitoje pateiktos rekomendacijos Vidaus reikalų ministerijai parengti ilgalaikę bendro visų pajėgų aprūpinimo gaisrų gesinimo ir gelbėjimo technika, įranga ir asmeninėmis apsaugos priemonėmis strategiją, numatant išigijimo prioritetus ir lėšų šaltinius, būtų užtikrinta tinkama savivaldybių priešgaisrinių tarnybų veikla ir racionalus bei efektyvus viešųjų lėšų naudojimas, **n u s p r e n d ž i a**:

1. Prašyti Vidaus reikalų ministerijos:

1.1. įvertinti, ar užtikrinama Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento vidaus kontrolės sistema, padedanti vertinti institucijos valdymą ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu, ir imtis priemonių, kad būtų užtikrintas tinkamas Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento veikimas įgyvendinant teisės aktuose jam pavestas funkcijas;

1.2. įvertinus tai, kad Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas neužtikrina tinkamos Bendrojo pagalbos centro veiklos ir neįvykdo Priešgaisrinės saugos užtikrinimo standarto, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. balandžio 17 d. nutarimu Nr. 354 „Dėl Priešgaisrinės saugos užtikrinimo standarto patvirtinimo“ nustatytų reikalavimų, svarstyti Bendrojo pagalbos centro pavaldumo klausimą;

1.3. atsižvelgiant į tai, kad Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavesta iki 2021 m. gegužės 10 d. parengti pasiūlymus ir gaires dėl efektyvios ir veiksmingos priešgaisrinės saugos užtikrinimo sistemos modelio, nurodant galimas alternatyvas, kaštus ir pokyčių įgyvendinimo terminus, ir juos pristatyti Vidaus reikalų ministerijos vadovybei, pateiktus siūlymus ir Vidaus reikalų ministerijos poziciją dėl jų pristatyti Seimo Audito komitetui;

1.4. siekiant užtikrinti objektyvių ir nešališkų sprendimų priėmimą, imtis lyderystės ir sisteminių sprendimų dėl priešgaisrinės apsaugos sistemos modelio, siekiant išspręsti Valstybinio audito ataskaitoje nustatytas problemas, pagrindiniais kriterijais pirmiau nurodytiems sprendimams įgyvendinti laikant veiksmingos žmonių ir turto apsaugos nuo gaisrų užtikrinimą, taip pat priešgaisrinės apsaugos sistemos funkcionavimo efektyvumą;

1.5. imtis planavimo ir kitų priemonių, siekiant užtikrinti ilgalaikio, nuoseklaus ir integruoto gaisrų prevencijos mechanizmo, paremto priešgaisrinės saugos, socialinės apsaugos, švietimo, savivaldos ir kitų susijusių gaisrų prevencijos subjektų bendradarbiavimu ir sąveika, funkcionavimą ir koordinavimą;

1.6. siekiant rezultatyvaus lėšų panaudojimo ir tinkamo priešgaisrinės apsaugos sistemos aprūpinimo reikalinga technika ir įranga, priimti sprendimus dėl Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento vykdomų viešųjų pirkimų centralizavimo masto ir būdų;

1.7. imtis reikiamų kontrolės ir koordinavimo priemonių, kad iki 2023 m. būtų panaudotos Europos Sąjungos projekto „Prisitaikymo prie klimato kaitos gerinimas, stiprinant valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos reagavimo pajėgumus“ lėšos, skirtos gaisrų gesinimo ir gelbėjimo transporto priemonėms bei gaisrų gesinimo ir gelbėjimo įrangai ir transporto priemonėms įsigyti;

1.8. kartu su Finansų ministerija įvertinti galimybes keisti Valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti lėšų apskaičiavimo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2006 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. 1V-218 „Dėl Valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti lėšų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti lėšų apskaičiavimo metodika), ar kitas finansavimo priemones numatančias tvarkas, sudarant sąlygas aprūpinti savivaldybių priešgaisrinės tarnybas būtinuoju ilgalaikiu turtu, reikalingu saugiai ir tinkamai vykdyti priešgaisrinės apsaugos funkcijas pereinamuoju laikotarpiu, iki bus įgyvendintos Valstybinio audito ataskaitoje pateiktos rekomendacijos, kartu užtikrinant lėšų efektyvaus ir racionalaus panaudojimo kontrolę.

2. Prašyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės užtikrinti tinkamą finansavimą, kurio poreikis nustatomas vadovaujantis Valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti lėšų apskaičiavimo metodika, nes neužtikrinamas finansavimas savivaldybėms nesudaro sąlygų aprūpinti savivaldybių priešgaisrinės tarnybas būtinaisiais ištekliais, reikalingais saugiai ir tinkamai vykdyti priešgaisrinės saugos funkcijas.

3. Siekiant užtikrinti tinkamą priešgaisrinės apsaugos sistemos efektyvinimo parlamentinės kontrolės vykdymą, prašyti Vidaus reikalų ministerijos ir Vyriausybės:

3.1. iki 2021 m. birželio 9 d. informuoti Seimo Audito komitetą apie pirminius sprendimus dėl šio sprendimo 1 ir 2 punktų įgyvendinimo;

3.2. iki bus įgyvendintos priemonės dėl šio sprendimo 1 ir 2 punktų, reguliariai (kiekvienų metų birželio 1 d. ir gruodžio 1 d.) informuoti Seimo Audito komitetą apie atsakingų institucijų veiksmų ir priimtų sprendimų įgyvendinimo eigą.

Komiteto pirmininkas

Zigmantas Balčytis